

Choroby wirusowe skóry

**Zakażenia
wirusami
brodawczaka ludzkiego (HPV)**

**Zakażenia wirusami
opryszczki (HSV)**

Inne

**Zakażenia wirusami
z grupy ospy**

Grupa opryszczek

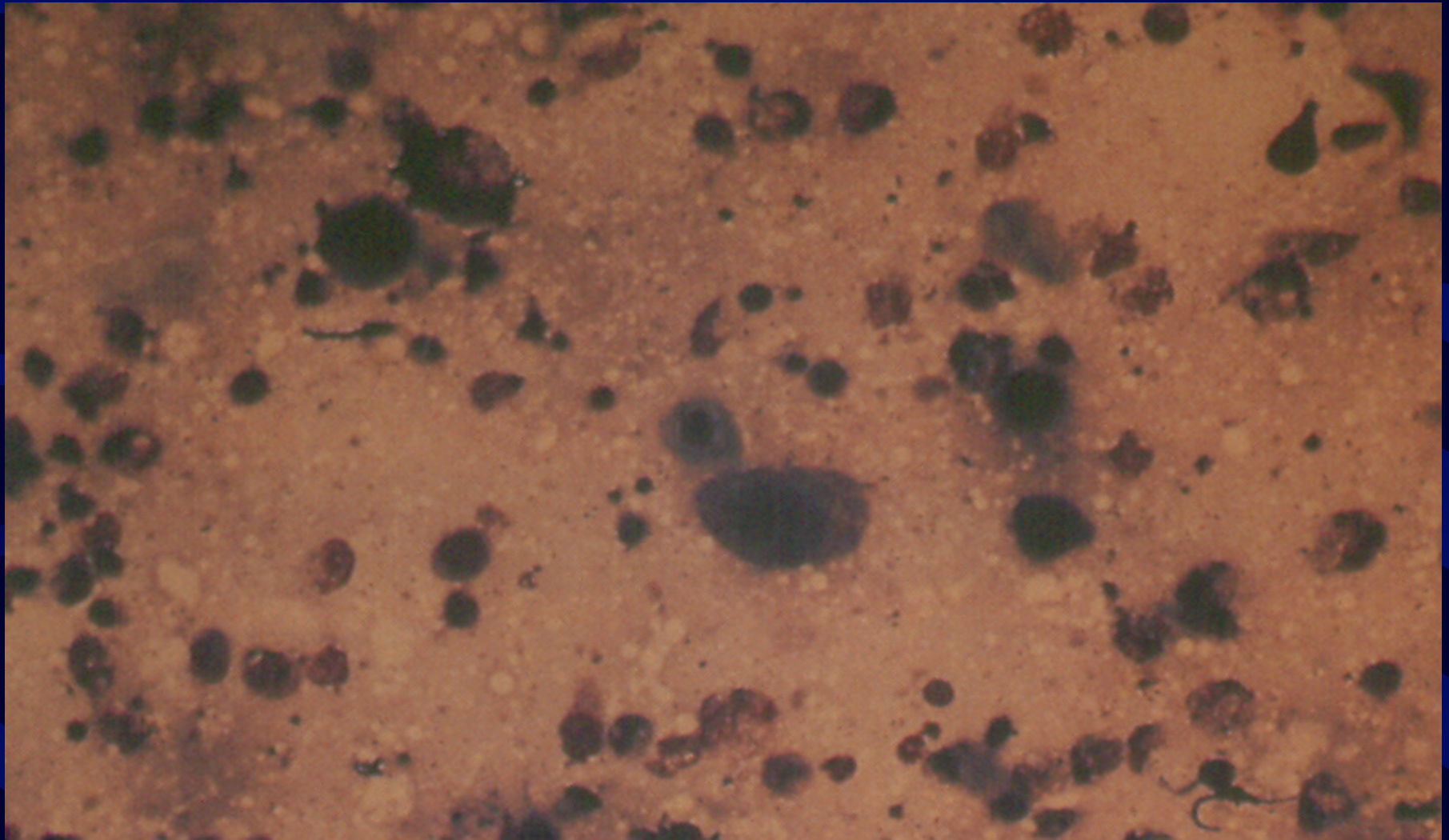
Opryszczka zwykła

Drobne pęcherzyki umiejscowione na granicy błon śluzowych i skóry, ze skłonnością do nawrotów.

HSV I

HSV II

Test Tzancka

Opryszczka zwykła

Herpes simplex

LOKALIZACJA

HSV I

- twarz
- wargi (*herpes labialis*)
- błony śluzowe jamy ustnej
- rogówka

HSV II

(herpes genitalis)

- żołądź, napletek
- wargi sromowe
- pośladki

Czynniki związane z występowaniem nawrotów

OGÓLNE:

- Miesiączka
- Zmęczenie
- Stres
- Silne oziębienie
- Choroby bakteryjne lub wirusowe
- Leki immunosupresyjne, cytostasyjne
- Choroby nowotworowe

Czynniki związane z występowaniem nawrotów

MIEJSCOWE:

- Urazy skóry
- Podrażnienie środkami chemicznymi
- Intensywne nasłonecznienie
- Epilacja
- Miejscowe stosowanie retinoidów
- Naświetlanie promieniami ultrafioletowymi

Opryszczka zwykła

Herpes simplex

LECZENIE

miejscowe

- acyklowir (Zovirax, Hascovir, Antivir)
- Penciclowir krem
- maści i aerozole z antybiotykami i środkami odkażającymi

Opryszczka zwykła

- *ogólne*
- acyklowir: 5 mg /kg i.v., 5x 200 mg p.o.
- Walacyklowir- pro-lek dla acyklowiru, stosowany 1g 2-3 razy na dobę przez 7-10 dni, przy nawrotach 500 mg 2xdz. przez 5 dni
- *isoprinosine, groprinosine*: 6,0 g dziennie
- witaminy: B1, B12

Opryszczka zwykła

Herpes simplex

ZAKAŻENIE PIERWOTNE

Występuje u noworodków

- ciężki przebieg,
- w 75% przypadków HSV-2
- Możliwość zakażenia wewnątrzmaciczne, okołoporodowe i poporodowe

BRAK

przeciwciał

Herpes simplex

OKOŁOPORODOWE:

- Ograniczone:
  - Zakażenie rogówki (keratitis dendritica)
  - Zapalenie jamy ustnej (stomatitis herpetica)
  - Zap. opon mózgowo-rdzeniowych (meningoencephalitis herpetica)
- Rozsiane
  - OUN
  - Wątroba
  - Płuca
  - Szpik kostny

Wirus grupy opryszczki

WIRUS	CHOROBY
Herpes simplex virus 1	Opryszczka j. ustnej, wargowa
Herpes simplex virus 2	Opryszczka narządów płciowych
Varicella-zoster virus	Ospa wietrzna, półpasiec
Epstein-Barr virus	Mononukleozę zakaźną, chłoniak Burkitta
Cytomegalovirus	Zakażenie noworodków, zespół mononukleozopodobny
Human herpes virus 6	Rumień nagły,
Human herpes virus 7	Zapalenie wątroby, zespół mononukleozopodobny, rumień nagły, łupież różowy Gilberta
Human herpes virus 8	Mięsak Kaposiego

WIRUS: Varicella-Zoster

pierwszy kontakt

śluzówki górnej części
układu oddechowego

namnażanie miejscowe
pierwotna wiremia

namnażanie
w ukł.
siateczkowo-śródbłonkowym

wtórna wiremia

**PÓŁPA
SIEC**

FAZA UTAJENIA

OSPA WIETRZNA

Ospa wietrzna (*Varicella*): VZV

bardzo duża zakaźność

przez kontakt

drogą kropelkową

inkubacja 10-23 dni

90%:dzieci<10 r.ż.

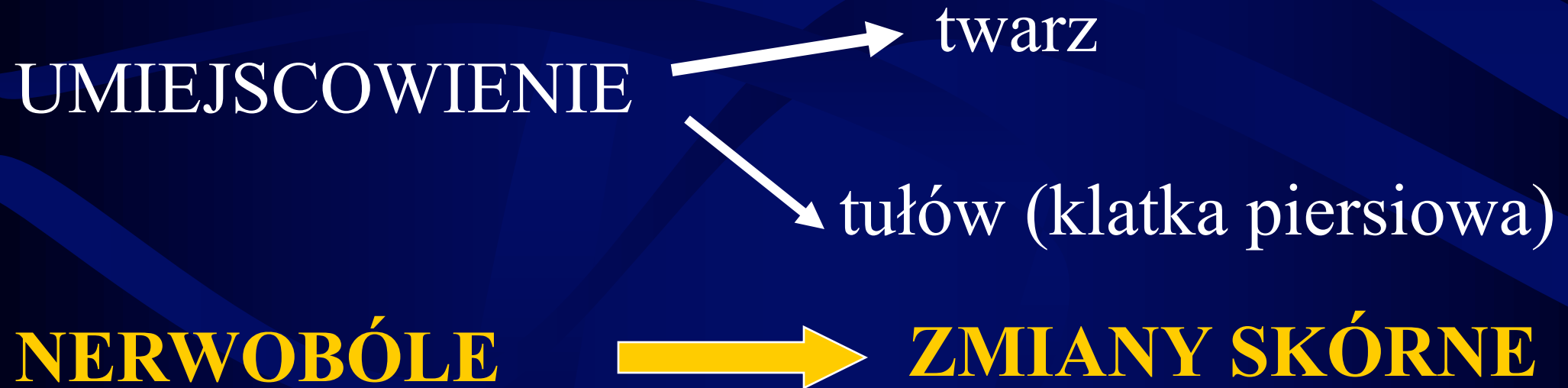
Przebieg kliniczny

- objawy prodromalne: ból głowy, mięśni, pleców
- swędząca osutka: głowa i twarz,tułów,kończyny
- pęcherzyki-krosty-strupki-blizny, gorączka
- powikłania: zapalenie płuc, opon mózgowych, mięśnia sercowego

PÓŁPASIEC (*Herpes zoster*)

Zmiany pęcherzykowe i pęcherzowe, na podłożu rumienia, o jednostronnym układzie, z bólem i pieczeniem skóry.

Okres inkubacji: 1-2 tygodnie

Powikłania

- Zespół Ramsaya Hunta: zajęcie zwoju kolanka z porażeniem nerwu twarzowego, występuje ból ucha, pęcherzyki występują na małżowinie usznej oraz w zewnętrznym kanale słuchowym
- Zajęcie nerwów krzyżowych HSV-2 – zaburzenia w oddawaniu moczu i defekacji
- Rozsiany półpasiec
- Nerwobóle spowodowane przez półpasiec

PÓŁPASIEC

ODMIANY

- zgorzelinowa
- krwotoczna
- oczna
- uogólniona albo rozsiana

LECZENIE

acyklowir i.v., p.o.: 5 x 800 mg przez 7 dni

nerwobóle: Amizepin 200 mg 2-3 x dziennie

vit. B₁, B₁₂

miejscowo: antybiotyki i środki odkażające

Mononukleoza zakaźna

- Ostra choroba zakaźna przebiegająca z powiększeniem węzłów chłonnych, dotyczy zwykle młodych osób.
- Etio:Epsteina-Barr
- Głównie młodzi ludzie w okresie wiosennym
- Okres wylegania 4-14 dni
- Obraz kliniczny: zmiany anginowe w jamie ustnej, złe samopoczucie, gorączka, u 3-15% stwierdza się na skórze wysypkę plamistogrudkową głównie na kończynach dolnych

Mięsak Kaposiego

- **KLASYCZNA:** u osób starszych zwłaszcza mężczyzn zamieszkujących basen Morza Śródziemnego
- **ENDEMICZNA:** Afryka Równikowa postać łagodna guzkowa oraz limfadenopatyczna piorunująca głównie u dzieci
- **ZWIĄZANA Z IMMUNOSUPRESJĄ**
- **ZWIĄZANA Z AIDS:** najczęściej u mężczyzn homoseksualnych,

Mięsak Kaposiego

- Klasyczny mięsak występuje w postaci czerwonych lub purpurowych wykwitów plamistych na kończynach zwłaszcza dolnych
- W postaci klasycznej lokalizacja głównie kończyny dolne, mogą być również zajęte błony śluzowe jamy ustnej, narządy wewnętrzne,
- W postaci z AIDS umiejscowiony na podniebieniu j. ustnej, również jest zlokalizowany na skórze (twarz, uszy, nos).

Mięsak Kaposiego - leczenie

- Chirurgicznie
- Kriochirurgia
- Laseroterapia
- Doogniskowe podawanie leków cytotoksycznych
- Czuły na naświetlanie promieniami X
- W AIDS stosujemy wysoko aktywną przeciwwirusową terapię

Różyczka niemowląt (rumień nagły)

- Nagły początek z wysoką gorączką, ustępuje po 4 dniach, kiedy pojawia się wysypka
- Wywołana przez HHV-6
- Przed 2 rż najczęściej
- Okres inkubacji 7-14 dni
- Wykwity o charakterze plam i grudek pojawiają się na szyi, szerząc się na całe ciało, występują kilka godzin

Mięczak zakaźny (*molluscum contagiosum*)

poxvirus

- czas wylegania: 2-3 miesiące
- guzki 2-6 mm, kopulaste, woskowobiałe, z pępkiowatym zagłębieniem w centrum
- skóra rąk, twarzy, okolicy narządów płciowych
- duża zakaźność (dzieci, osoby z obniżoną odpornością)

Mięczak zakaźny (*molluscum contagiosum*)

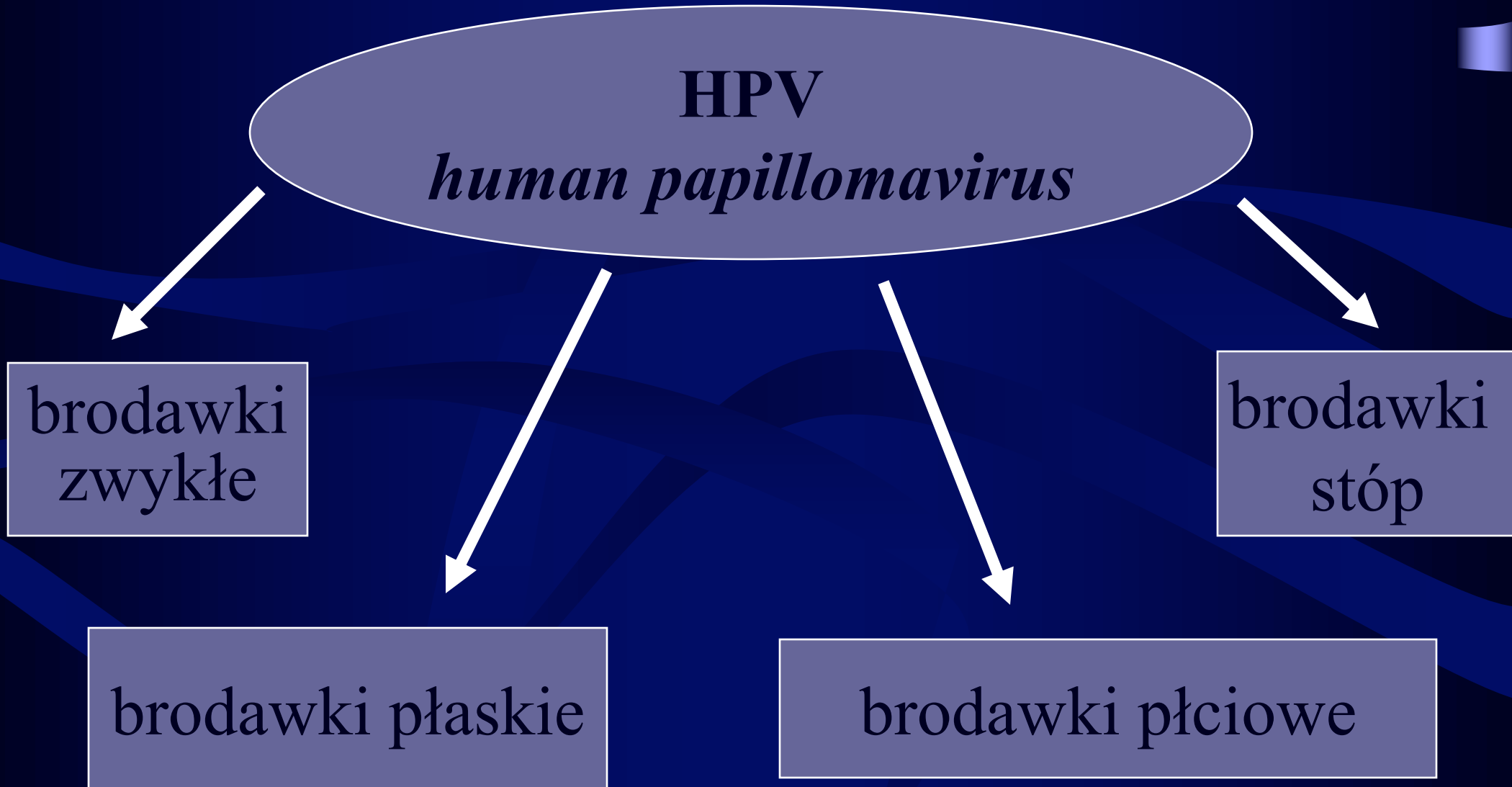

poxvirus

LECZENIE:

- usuwanie mechaniczne treści + jodyna
- łyżeczkowanie + jodyna
- elektrokoagulacja
- zabieg kriochirurgiczny płynnym azotem

GRUPA BRODAWEK

Wirus HPV

wirus DNA z grupy PAPOVA

70 typów
HPV

USPOSABIA

podatność osobnicza

młody wiek

osłabiona odporność komórkowa

wirusy onkogenne

Typy wirusa brodawczaka ludzkiego

Zmiana kliniczna	Typ wirusa
ZMIANY SKÓRNE	
Brodawki zwykłe	1-4, 26-28, 38, 41, 49, 57, 63, 65, 75, 76, 77
Choroba Bowena	16 , 34, 35
Rogowacenie starcze	36
ZMIANY NA NARZĄDACH PŁCIOWYCH	
Kłykciny kończyste	6,11,42,44, 51 ,54,55,69
Rak in situ	6,11, 16,18,30,31,33,35,39 ,40,42,43, 45,51,52,56 ,57,58,59,61,64, 66 ,67-70
rak	6,11, 16,18,31,33,35,39,45,51,52,56,66

Brodawki zwykłe (*verrucae vulgares*)

OBJAWY

- grudki o szorstkiej powierzchni
- barwa skóry, szarobrunatne
- lokalizacja rozmaita, najczęściej ręce
- brak objawów podmiotowych

LECZNIE: kriochirurgia, łyżeczkowanie,
elektrokoagulacja, preparaty keratolityczne

Brodawki pospolite-leczenie

PREPARATY :

ŚRODKI ZŁUSZCZAJĄCE

- 10-20% maść salicylowa
- maści i kolodiony zawierające kwas salicylowy i kwas mlekowy

- *Verrumal*
- *Keratolysin*
- *Brodacid*
- *Duofilm*

Brodawki stóp (*verrucae plantares*)

nieliczne, głębokie i bolesne - (*myrmecia*)

HPV 1

powierzchowne, zlewne = mozaikowate
(„*mosaic warts*”)

HPV 2

Brodawki płaskie *(verrucae planae)*

HPV 3

- liczne, płaskie grudki w kolorze skóry
- zazwyczaj liczne i rozsiane
- często układ linijny (*objaw Koebnera*)
- lokalizacja: głównie twarz i grzbiety rąk
- leczenie: kwas witaminy A, środki złuszczące, masaż płynnym azotem

Brodawki płciowe, kłykciny kończyste (*verrucae genitales, condylomata acuminata*)

HPV 6, 11

- przerosłe brodawki, tworzące kalafiorowate twory

LOKALIZACJA

- u kobiet: wargi sromowe
- u mężczyzn: wewnętrzna blaszka napletka i rowek zażołądny

Brodawki płciowe, kłykciny kończyste *(verrucae genitales, condylomata acuminata)*

LECZENIE:

- **podofilotoksyna (Condyline, Wartec)**
- **kriochirurgia płynnym azotem**
- **łyżeczkowanie**
- **laseroterapia (laser CO₂)**
- **zabieg chirurgiczny**
- **immunoterapia miejscowa (Aldara, interferon α)**